

Bruselj, 25. marca 2020 Rev1

OBVESTILO DELEŽNIKOM

IZSTOP ZDRUŽENEGA KRALJESTVA IN PRAVILA EU NA PODROČJU METOD EKOLOŠKE PRIDELAVE („EKOLOŠKI PROIZVODI“)

Združeno kraljestvo je 1. februarja 2020 izstopilo iz Evropske unije in je postalo „tretja država“¹. Sporazum o izstopu² določa prehodno obdobje, ki se bo končalo 31. decembra 2020³. Do tega datuma se pravo EU v celoti uporablja za Združeno kraljestvo in v njem⁴.

V prehodnem obdobju se bosta EU in Združeno kraljestvo pogajala o sporazumu o novem partnerstvu, ki bo določal zlasti območje proste trgovine. Vendar ni mogoče z gotovostjo reči, ali bo ob koncu prehodnega obdobja tak sporazum sklenjen in bo začel veljati. V vsakem primeru bi tak sporazum z Združenim kraljestvom vzpostavil odnose, ki bodo v smislu pogojev dostopa na trg zelo drugačni od tistih na notranjem trgu⁵, v carinski uniji EU ter na območju DDV in trošarin.

Zato se vse zainteresirane strani, zlasti gospodarski subjekti, s tem obvestilom opozorijo na pravni položaj po koncu prehodnega obdobja (del A spodaj). To obvestilo pojasnjuje tudi nekatere pomembne določbe o ločitvi iz Sporazuma o izstopu (del B spodaj) ter pravila, ki se bodo po koncu prehodnega obdobja uporabljala na Severnem Irskem (del C spodaj).

Nasveti deležnikom:

Da bi se obravnavale posledice iz tega obvestila, se deležnikom, ki sodelujejo pri pridelavi, distribuciji in certificiranju ekoloških proizvodov, zlasti svetuje, naj:

- zagotovijo, da lahko izvajalec nadzora po koncu prehodnega obdobja zakonito opravlja storitve certificiranja, in

¹ Tretja država je država, ki ni članica EU.

² Sporazum o izstopu Združenega kraljestva Velika Britanija in Severna Irska iz Evropske unije in Evropske skupnosti za atomsko energijo (UL L 29, 31.1.2020, str. 7; v nadaljnjem besedilu: Sporazum o izstopu).

³ Prehodno obdobje se lahko pred 1. julijem 2020 podaljša enkrat za največ eno ali dve leti (člen 132(1) Sporazuma o izstopu). Vlada Združenega kraljestva tako podaljšanje zaenkrat zavrača.

⁴ Razen nekaterih izjem iz člena 127 Sporazuma o izstopu, od katerih pa nobena ni relevantna v okviru tega obvestila.

⁵ Zlasti sporazum o prosti trgovini ne določa načel notranjega trga (na področju blaga in storitev), kot so vzajemno priznavanje, načelo države izvora in harmonizacija. Sporazum o prosti trgovini tudi ne odpravlja carinskih formalnosti in kontrol, vključno s tistimi, ki se nanašajo na poreklo blaga in njegove vložke, ter prepovedi in omejitve uvoza in izvoza.

- prilagodijo dobavne verige, da se upoštevajo uvozne zahteve.

Opomba:

V tem obvestilu niso obravnavana:

- splošna pravila EU o živilih in krmi ter
- pravila EU o geografskih označbah.

Za te vidike so v pripravi ali pa so bila že objavljena druga obvestila⁶.

A. PRAVNI POLOŽAJ PO KONCU PREHODNEGA OBDOBJA

Po koncu prehodnega obdobja se pravila EU na področju ekološke pridelave ne bodo več uporabljala za Združeno kraljestvo⁷. To ima zlasti naslednje posledice:

V skladu z Uredbo (EU) 2018/848⁸ so lahko z izrazi, ki se sklicujejo na postopek ekološke pridelave (npr. ekološki, bio, eko itd.), ali z ekološkim logotipom EU označeni le proizvodi, ki izpolnjujejo zahteve iz navedene uredbe.

V skladu s členoma 34 in 35 Uredbe (EU) 2018/848 so nadzorni organi in izvajalci nadzora držav članic EU odgovorni za izdajanje certifikatov, ki so potrebni za dajanje takih proizvodov na trg EU, izvajalcem dejavnosti ali skupinam izvajalcev dejavnosti.

- Za ekološki proizvod, dan na trg EU po koncu prehodnega obdobja, potrdila, ki jih izdajo nadzorni organi in izvajalci nadzora v Združenem kraljestvu⁹, ne veljajo več.
- Za ekološki proizvod iz Združenega kraljestva, uvožen na trg EU po koncu prehodnega obdobja, se uporabljajo pravila iz člena 45 Uredbe (EU) 2018/848. Proizvodi, uvoženi iz Združenega kraljestva, se torej lahko dajo na trg EU kot ekološki proizvodi, če:
 - so pridelani in uvoženi v skladu z Uredbo (EU) 2018/848 in zakonodajo, sprejeto na njeni podlagi;
 - izvajalci dejavnosti na vseh stopnjah pridelave, priprave in distribucije v Združenem kraljestvu svoje dejavnosti predložijo v nadzor izvajalcu

⁶ https://ec.europa.eu/info/european-union-and-united-kingdom-forging-new-partnership/future-partnership/getting-ready-end-transition-period_sl.

⁷ Glede uporabe prava EU o ekoloških proizvodih za Severno Irsko glej del C tega obvestila.

⁸ Uredba (EU) 2018/848 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 30. maja 2018 o ekološki pridelavi in označevanju ekoloških proizvodov (UL L 150, 14.6.2018, str. 1). Navedena uredba se bo uporabljala od 1. januarja 2021 in bo nadomestila trenutno veljavno Uredbo (ES) št. 834/2007.

⁹ Na podlagi člena 29 Uredbe (ES) št. 834/2007.

nadzora, priznanemu za namene skladnosti v skladu s členom 46(1) Uredbe (EU) 2018/848, in lahko predložijo ustrezen certifikat¹⁰.

V skladu s pravili iz člena 45 Uredbe (EU) 2018/848 se ekološki proizvodi iz Združenega kraljestva lahko uvozijo na podlagi prehodnih pravil iz člena 57 navedene uredbe, če:

- so pridelani in uvoženi v skladu s pravili pridelave, ki so **enakovredna** tistim iz Uredbe (ES) št. 834/2007, ter
 - izvajalci dejavnosti na vseh stopnjah pridelave, priprave in distribucije v Združenem kraljestvu svoje dejavnosti predložijo v nadzor izvajalcu nadzora, priznanemu za namene enakovrednosti v skladu s členom 57 Uredbe (EU) 2018/848, ki izda certifikat, da je bil proizvod pridelan in uvožen v skladu s pravili pridelave, ki so enakovredna tistim iz Uredbe (ES) št. 834/2007.
- Ekološki proizvodi iz tretje države, ki ni Združeno kraljestvo, se lahko po koncu prehodnega obdobja še naprej dajejo na trg EU kot ekološki proizvodi na podlagi certifikatov, ki so jih izdali organi, trenutno priznani v skladu s členoma 45 in 57 Uredbe (EU) 2018/848 za zadevno tretjo državo, vključno s priznanimi organi s sedežem v Združenem kraljestvu¹¹.

B. POMEMBNE DOLOČBE O LOČITVI IZ SPORAZUMA O IZSTOPU¹²

1. ŽIVILA NEŽIVALSKEGA IZVORA

Člen 41(1) Sporazuma o izstopu določa, da je obstoječe in posamično razpoznavno blago, zakonito dano na trg v EU ali Združenem kraljestvu pred koncem prehodnega obdobja, lahko še naprej dostopno na trgu EU ali Združenega kraljestva ter potuje med tema dvema trgoma, dokler ne dospe do končnega uporabnika¹³.

Gospodarski subjekt, ki se sklicuje na navedeno določbo, nosi dokazno breme, da na podlagi katerega koli ustreznega dokumenta dokaže, da je bilo blago dano na trg v EU ali Združenem kraljestvu pred koncem prehodnega obdobja¹⁴.

¹⁰ Sekundarna zakonodaja za izvajanje sistema skladnosti je v postopku sprejemanja.

¹¹ To trenutno velja le za en organ s sedežem v Združenem kraljestvu; glej Prilogo IV k Uredbi (ES) št. 1235/2008.

¹² Če je bilo posamezno živilo zadržano v EU pred koncem prehodnega obdobja za prodajo, vključno s ponujanjem za prodajo ali drugimi oblikami prenosa, brezplačno ali ne, se lahko ta „zaloga“ živila prodaja, distribuira ali prenese v EU po koncu prehodnega obdobja (glej opredelitev v členu 3(8) Uredbe (ES) št. 178/2002: „dajanje v promet“ pomeni imeti živila ali krmo za prodajo, vključno s ponujanjem za prodajo ali vsemi drugimi oblikami prenosa, brezplačno ali proti plačilu, prodajo, distribucijo in druge oblike njihovih prenosov“).

¹³ Proizvod, ki je bil znatno spremenjen (na primer predelan) in nato prodan, je nov proizvod, dan na trg.

¹⁴ Člen 42 Sporazuma o izstopu.

Za namene navedene določbe „dajanje na trg“ pomeni, da je blago prvič dobavljeno za distribucijo, porabo ali uporabo na trgu v okviru gospodarske dejavnosti v zameno za plačilo ali brezplačno¹⁵. „Dobava blaga za distribucijo, porabo ali uporabo“ pomeni, da je „obstoječe in posamično razpoznavno blago po končani proizvodnji predmet pisne ali ustne pogodbe med dvema ali več pravnimi ali fizičnimi osebami o prenosu lastništva, kakršne koli druge premoženjske pravice ali posesti zadevnega blaga ali da je predmet ponudbe pravni ali fizični osebi, da sklene tako pogodbo.“¹⁶

Primer: Posamezno ekološko živilo, ki ga je proizvajalec s sedežem v Združenem kraljestvu pred koncem prehodnega obdobja na podlagi certifikata, ki ga je izdal izvajalec nadzora s sedežem v Združenem kraljestvu, prodal trgovcu na debelo s sedežem v Združenem kraljestvu, se na podlagi navedenega certifikata še vedno lahko nadalje distribuira v EU.

To ne posega v sanitarni ali fitosanitarni nadzor, ki se lahko uporablja za uvoz po koncu prehodnega obdobja.

2. ŽIVILA ŽIVALSKEGA IZVORA

Pravila iz dela B.1 tega obvestila se ne uporabljajo za živila živalskega izvora¹⁷.

Ti proizvodi morajo biti po koncu prehodnega obdobja skladni s pravili EU za živila iz dela A tega obvestila, tudi če so bili dani na trg Združenega kraljestva pred koncem prehodnega obdobja.

C. PRAVILA, KI SE UPORABLJAJO NA SEVERNEM IRSKEM PO KONCU PREHODNEGA OBDOBJA

Po koncu prehodnega obdobja se uporablja Protokol o Irski/Severni Irski¹⁸. Protokol o Irski/Severni Irski je predmet redne privolitve izvršnega organa in skupščine Severne Irske, pri čemer začetno obdobje uporabe zajema štiri leta po koncu prehodnega obdobja¹⁹.

Na podlagi Protokola o Irski/Severni Irski se nekatere določbe prava EU uporabljajo tudi za Združeno kraljestvo in v njem v zvezi s Severno Irsko. Poleg tega sta se EU in Združeno kraljestvo v Protokolu o Irski/Severni Irski dogovorila, da se, kolikor se določbe EU uporabljajo za Združeno kraljestvo in v njem v zvezi s Severno Irsko, Severna Irška obravnava kot država članica²⁰.

¹⁵ Člen 40(a) in (b) Sporazuma o izstopu.

¹⁶ Člen 40(c) Sporazuma o izstopu.

¹⁷ Člen 41(3)(b) Sporazuma o izstopu.

¹⁸ Člen 185 Sporazuma o izstopu.

¹⁹ Člen 18 Protokola o Irski/Severni Irski.

²⁰ Člen 7(1) Sporazuma o izstopu v povezavi s členom 13(1) Protokola o Irski/Severni Irski.

Po koncu prehodnega obdobja se Uredba (EU) 2018/848 uporablja za Združeno kraljestvo in v njem v zvezi s Severno Irsko²¹.

To pomeni, da sklicevanje na EU v delih A in B tega obvestila vključuje Severno Irsko, sklicevanje na Združeno kraljestvo pa se nanaša le na Veliko Britanijo.

Natančneje to med drugim pomeni naslednje:

- ekološki proizvodi, dani na trg na Severnem Irskem, morajo biti skladni z Uredbo (EU) 2018/848;
- ekološki proizvodi, poslani iz Severne Irske v EU, niso uvoženi ekološki proizvodi (glej del A zgoraj);
- ekološki proizvodi, poslani iz Velike Britanije v Severno Irsko, so uvoženi ekološki proizvodi in morajo biti skladni s pravili EU za uvoz ekoloških proizvodov (glej del A zgoraj);
- v okviru Uredbe (EU) 2018/848 se izvajalci nadzora s sedežem na Severnem Irskem štejejo za izvajalce nadzora s sedežem v državi članici in izvajalci nadzora na Severnem Irskem niso predmet priznanja izvajalca nadzora v tretjih državah na podlagi členov 46 in 57 Uredbe (EU) 2018/848. Pristojni organ za izvajalce nadzora na Severnem Irskem je pristojni organ Združenega kraljestva;
- izvajalci nadzora s sedežem na Severnem Irskem lahko izdajo certifikat iz člena 35 Uredbe (EU) 2018/848²².

Vendar Protokol o Irski/Severni Irski izključuje možnost, da Združeno kraljestvo v zvezi s Severno Irsko:

- sodeluje pri odločanju in oblikovanju odločitev Unije²³;
- sproži postopke ugovora, zaščitne postopke ali arbitražne postopke, kolikor ti postopki zadevajo predpise, standarde, ocene, registracije, certifikate, odobritve in dovoljenja, ki jih izdajo ali opravijo države članice EU²⁴;
- deluje kot vodilni organ za ocene, preglede in izdajo dovoljenj²⁵.

Na spletišču Komisije o ekološkem kmetovanju (https://ec.europa.eu/info/food-farming-fisheries/farming/organic-farming_sl) so na voljo splošne informacije v zvezi z ekološkim kmetovanjem. Te strani bodo po potrebi posodobljene z dodatnimi informacijami.

²¹ Člen 5(4) Protokola o Irski/Severni Irski in del 33 Priloge 2 k navedenemu protokolu.

²² Drugi pododstavek člena 7(3) Protokola o Irski/Severni Irski.

²³ Kadar bo potrebna izmenjava informacij ali medsebojno posvetovanje, bo to potekalo v skupni posvetovalni delovni skupini, ustanovljeni s členom 15 Protokola o Irski/Severni Irski.

²⁴ Peti pododstavek člena 7(3) Protokola o Irski/Severni Irski.

²⁵ Člen 13(6) Protokola o Irski/Severni Irski.

Evropska komisija
Generalni direktorat za kmetijstvo in razvoj podeželja